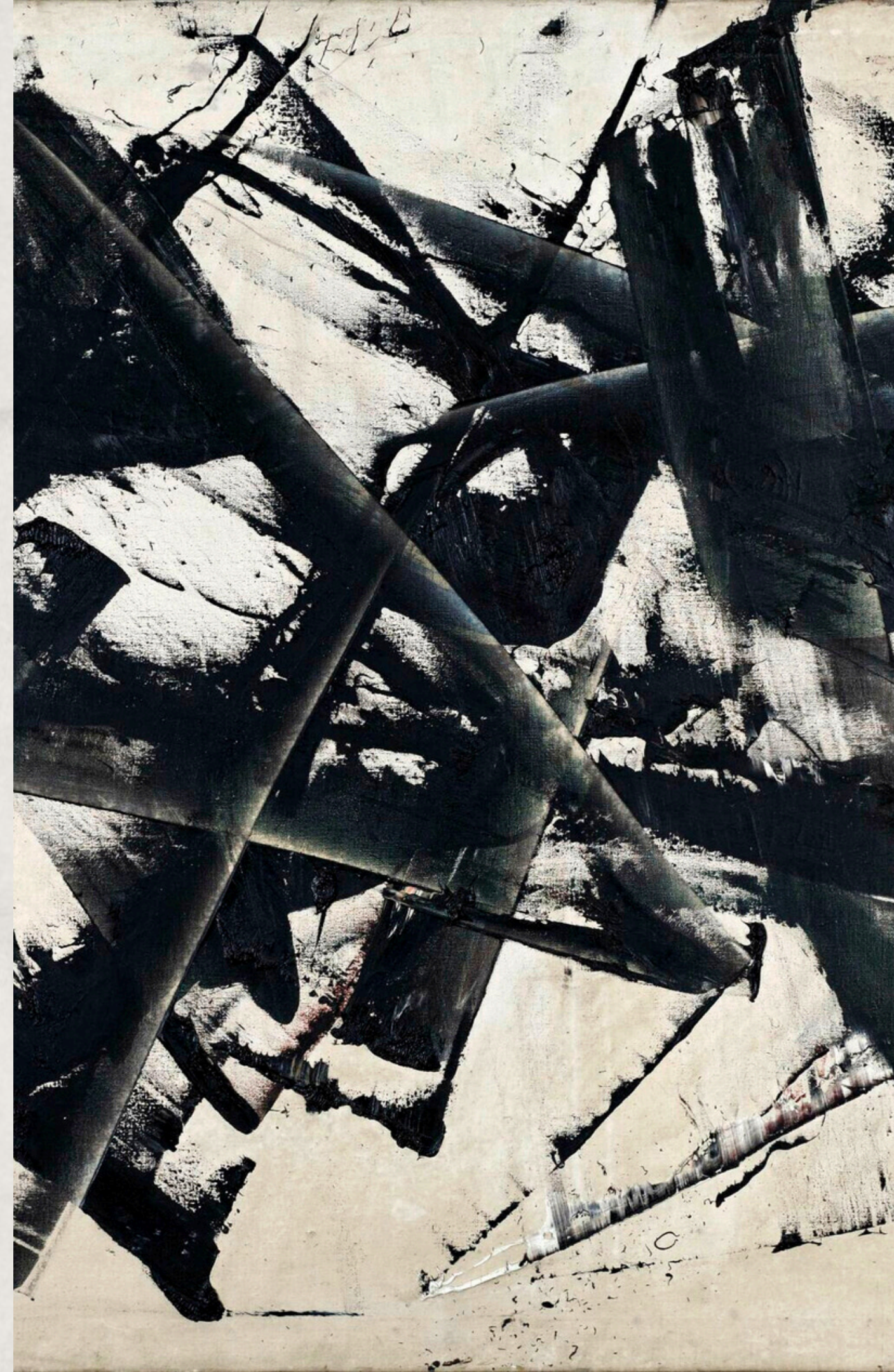

Nagy Nikolett

A műgyűjtés szociológiája és a birtoklás esztétikája Magyarországon a rendszerelváltás után

Témavezető: K. Horváth Zsolt

A GYŰJTŐK

- Gerendai Károly Gyűjtemény
- Horn Gyűjtemény
- Kozák-Stomp Gyűjtemény
- nemethcollection

“Vannak ezek a pénz-emberek...”

-Hegyi Dóra, kurátori praxisok előadás 2024.

Gerendai Károly

Kozák Gábor

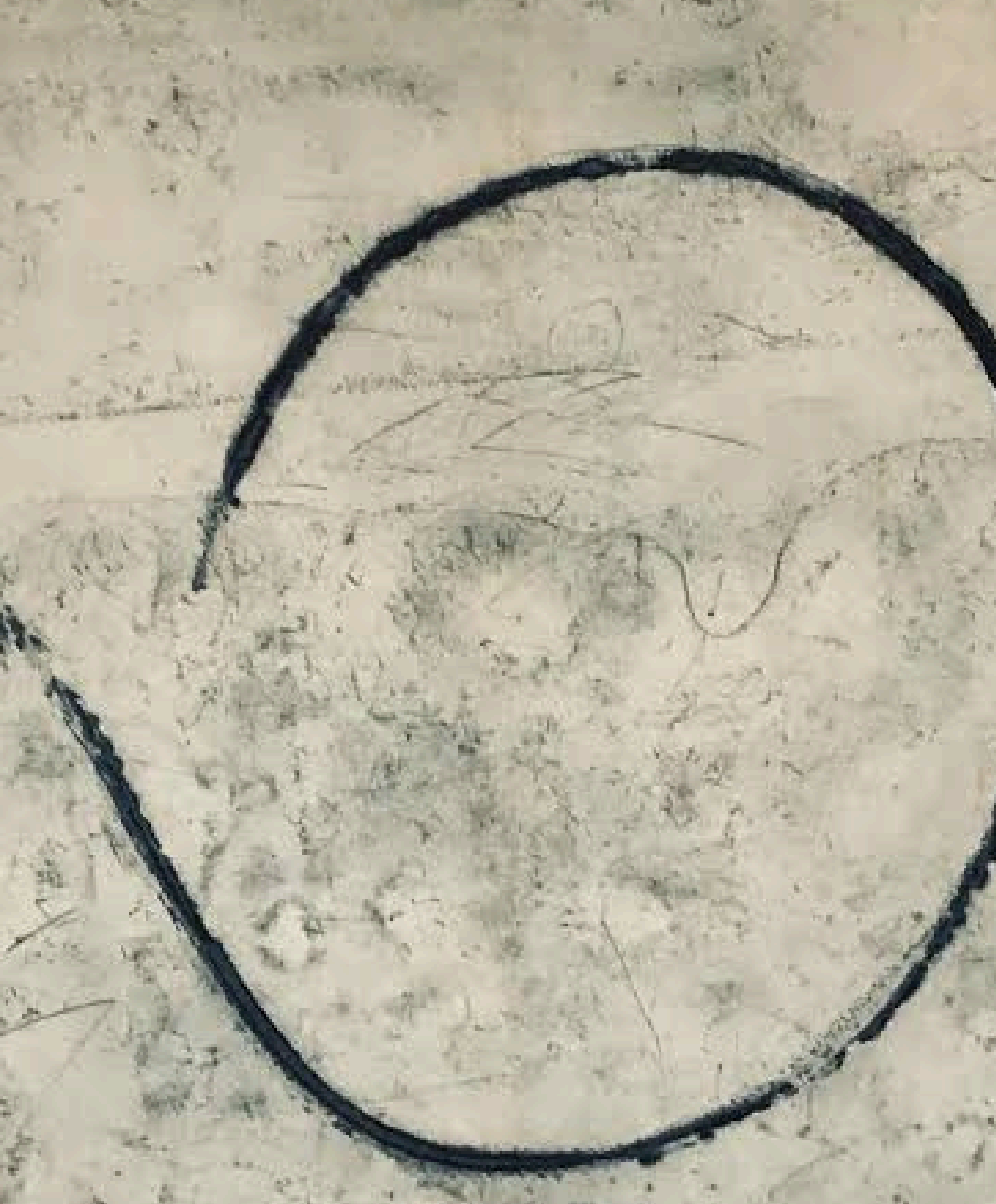
Stomp Sára

Horn Péter

Németh István

HIPOTÉZIS

A műgyűjtők pszichológiai és filozófiai motivációi mélyebben gyökereznek az emberi halandóság és az öröklét iránti vágyban, mint azt elsődleges esztétikai vagy gazdasági indíttatásaik sugallnák. Sören Kierkegaard gondolata, miszerint **a halandó emberi élet rövidsége és az isteni létezés örökkévalósága között szakadék tátong, (Kierkegaard, 1965) egy olyan metafizikai hiányérzetre utal, amelyet a művészetén keresztül teremtés és birtoklás képes ideiglenesen betölteni.** A festőművészek halhatatlanságra lelnek műveikben, amelyek a fizikai elmúlás után is tovább élnek, míg a műgyűjtők a műalkotások birtoklásával saját létük időbeli korlátait igyekeznek meghaladni

COLLIGERE - KIVÁLASZTANI ÉS EGYMÁS MELLÉ RAKNI

„Mindenekelőtt le kell szögeznünk, hogy a gyűjtemény, a kollekció fogalma (colligere: kiválasztani és egymás mellé rakni) nem azonos a felhalmozásával”.

Jean Baudrillard: A tárgyak rendszere

A műgyűjtés nemcsak gazdasági és művészeti, de mélyen filozófiai aktus is. A négy kiemelkedő gyűjteményből készülő kiállítás nagyobb rálátást enged a hazai műgyűjtők motivációira. A hangsúly most a gyűjtőkön van és azokon a történeteken, amelyeket a gyűjtők mesélnek magukról és a világról a gyűjteményükön keresztül.

A kiállítás november 14-től december 14-ig tekinthető meg.
Helyszín: Tér-Kép Galéria (1016 Budapest, Krisztina körút 83-85.)

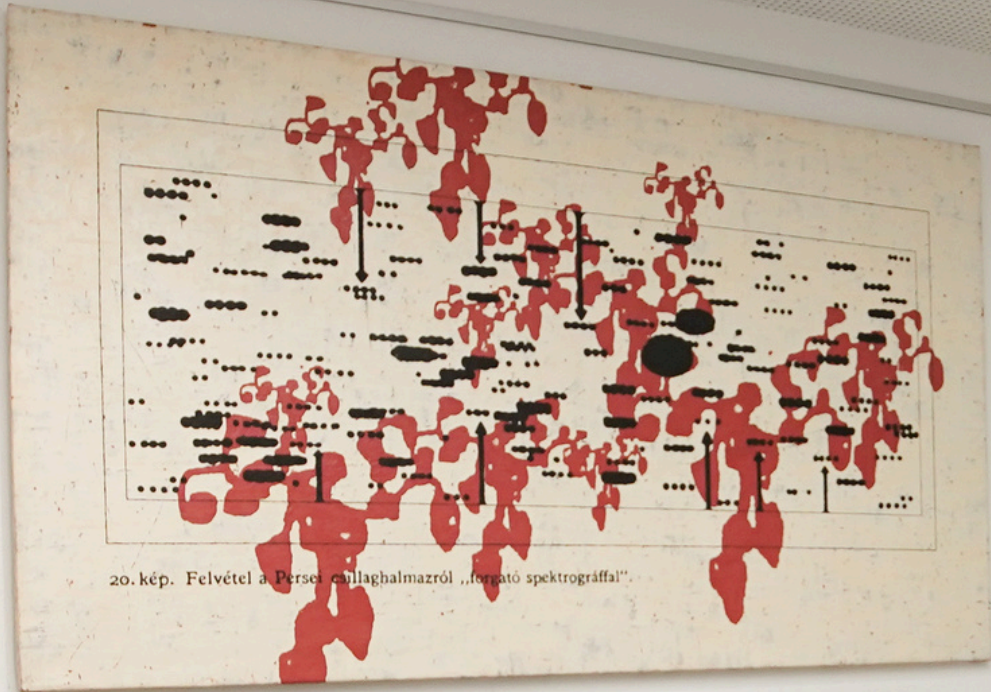
KÉRDÉSEK ÉS KURÁTORI KONCEPCIÓ

- A gyűjtemény első darabja. Mely alkotástól datálja a gyűjteménye kezdetét? Miért pont ez a darab?
- A felértékelődési potenciál. Mely alkotás az, amelynek az ára 10 éven belül magasra fog ugrani? Miért?
- Mely alkotás az, amit a mai tapasztalatainak a birtokában már nem vásárolna meg? Miért?
- Amelyről mások le akarták beszélni, mégis megvásárolta. Miért vette meg mégis?
- A zár alá helyezett kép. Mely alkotás az, amelytől soha nem válna meg? Miért?

+1. A vágyott kép birtoklása. Mely műalkotás az a különleges „tárgy”, amelyet magáénak szeretne tudni és még hiányzik a gyűjteményből?

A ZÁR ALÁ HELYEZETT KÉP
MEYER MÉRŐKÉNT AZ ARTEKSTÉRE ARHESEN SAJÁTNA MEGTARTOTT
ARTWORK UNDER LOCK AND KEY

20. kép. Felvétel a Perseus szobrászművészről „forgató spektrográffal”.

MELY ALKOTÁS AZ, AMIT
A MŰTÁRSZÁVAL STÁJUNK A BÍRTOKÁBAN MÁR SEM VÉSGOLNAK MELY MERT?
WHICH WORK IS WORK IN YOUR COLLECTION
WOULD YOU NOT BUY IN HINDSIGHT? WHY?

A FELÉRTÉKELŐDÉSI POTENCIÁL
MELY ALKOTÁS AZ, AMELYNEK AZ ÉRTÉKÉNEK MEGALAPJA A KÖZÖSSÉG?
WHICH WORK IS LIKELY TO APPRECIATE IN VALUE WITHIN 10 YEARS?
WHY? APPRECIATION POTENTIAL

KÖVETKEZTETÉSEK

“A szociálpszichológiában kevés olyan fogalom van, amelynek használata annyira elterjedt volna, mint a **“szerep”** fogalmáé...”
Erving Goffman

nemethcollection

Így egyszerűen, csupa kisbetűvel, mint anno Nemecsek Ernő neve a gittegylet füzetében. Egy jelentéktelennek tűnő életben valami nagyot megvalósítani, **aminek leginkább csak a későbbi korok fogják majd megadni a tiszteletet.**”
Németh István válaszleveléből részlet

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Benjamin, Walter: A műalkotás a technikai sokszorosíthatóság korszakában. In: Walter Benjamin: Kommentár és prófécia. Budapest, Gondolat, 1969, 301-334.
- Benjamin, Walter: Eduard Fuchs, a műgyűjtő és történész. In: Walter Benjamin: Kommentár és prófécia. Budapest, Gondolat, 1969, 335-374.
- **Bourdieu, Pierre: Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste. Cambridge, Harvard University Press, 1984.**
- **Freud, Sigmund: Egy illúzió jövője. Budapest, Bibliotheca, 1945.**
- Kertész László, Kortárs műgyűjtés. Kézikönyv művészetszeretőknak, műtárgyvásárlóknak, gyűjtőknek és befektetőknek. Budapest, Kortárs Műgyűjtő Akadémia, 2022.
- **Kierkegaard, Søren: Vagy-vagy. Budapest, Osiris, 2019. 4. kiadás.**
- Martos Gábor: A tőzsdeügynök képei: egy ismeretlen magyar műgyűjtő és kollekciójának története. Budapest, Typotex, 2014.
- Molnos Péter: Elveszett örökség. Magyar műgyűjtők a 20. században. Budapest, Kieselbach, 2018.
- **Simmel, Georg: A pénz filozófiája. Budapest, Osiris, 2004.**
- Ébli Gábor: Az antropologizált múzeum - KÖZGYŰJTEMÉNYEK ÁTALAKULÁSA AZ EZREDFORDULÓN” Budapest, Typotex, 2009.

A prezentációban megjelenő műalkotások:

Reigl Judit - Robbanás - 1956 - Olaj, vászon - 107,5×171 cm

François **Fiedler** - Névtelen - litográfia - 1967 - 27x22 cm

Scheiber Hugo - Névtelen (ismert nevén "A tánc") - 1926 - 42x60 cm

Kárpáti Tamás - Angyal portré - 2001 - olaj, vászon, fa - 42x31 cm

Kósa János - Hackerek - 1996 olaj, vászon - 100x150 cm

Gaál József - Aréna - 1992 - olaj, vászon - 150x140 cm

Nagy Nikolett

Design-és Művészettmenedzsment MA

